

Richtlijnen voor het gebruik van uniforme symbolen voor de verzorging van potplanten door consumenten

Basisprincipes verzorgingssymbolen potplanten

In deze richtlijnen is alle informatie te vinden met betrekking tot het gebruik van uniforme symbolen die als verzorgingsinformatie voor de consument dienen. De uniforme verzorgingssymbolen zijn ontwikkeld door de werkgroep Ketencommunicatie van Orchidee Nederland.

De symbolen zullen consumenten helpen om de verzorging van planten minder ingewikkeld te ervaren. Uit het consumentenonderzoek dat de werkgroep ketencommunicatie heeft laten uitvoeren, bleek dat de aanwezigheid van een etiket met duidelijke informatie voor veel consumenten een belangrijk aankoopcriterium is. Door instructiesymbolen te uniformeren en voor alle potplanten toepasbaar te maken, wordt de informatie voor de consument duidelijk en eenduidig. Na verloop van tijd (her)kennen mensen de gebruikte symbolen, zodat verzorging van planten geen struikelblok meer hoeft te zijn voor de aankoop.

In consumentenonderzoek zijn de symbolen getoetst op relevantie (is dit de informatie die de consument zoekt?) en begrijpelijkheid (snapt de consument wat er met het symbool bedoeld wordt?). Dit bepaalde het uiterlijk en de volgorde van de informatie.

De praktische toepasbaarheid is tevens belangrijk geweest in het ontwerp. Er is gewerkt met zo min mogelijk details en tekst. Dit voorkomt problemen bij het drukken op kleine etiketten en het vertalen naar andere talen.

Door een eenduidige, uniforme en simpele communicatie met betrekking tot de verzorging van planten te hanteren, kan de informatie makkelijk begrepen worden en na verloop van tijd worden de symbolen herkend. Mensen leren dat bepaalde symbolen altijd hetzelfde betekenen. Hoe vaker en hoe uniformer de symbolen ingezet worden hoe groter de herkenning zal zijn.

Standplaats

Het symbool voor de standplaats van kamerplanten is een zon. Een waarschuwingsdriehoek geeft aan als directe zon niet gewenst is. Planten houden van (veel) licht. Echter zijn sommige planten gevoelig voor directe zon of wanneer zij in de volle zon geplaatst worden.

Mag in de volle zon: Deze planten mogen op een plek staan waar de plant in direct zonlicht instraalt.

Let op met volle zon: Deze planten mogen niet in de volle en directe zon staan, omdat het risico op verbranding bestaat. Een lichte plek waar de zon niet direct instraalt is wel goed. Een raam op het noorden of een afscherming van de zon zou prima zijn.

Watergift

Het symbool voor watergeven is een gieter met een variërend aantal druppels erbij. Daarvan afwijkend kan een plantenspuit of het sybool voor dompelen gebruikt worden. De symbolen bevatten een frequentie in tekst en een aanduiding voor de hoeveelheid water door middel van het aantal druppels.

Planten hebben water nodig om te kunnen groeien. Echter verschillen planten in de behoefte van de hoeveelheid water. Ook de manier van toedienen van water kan specifiek zijn. Bij alle instructies geldt dat potplanten niet met de kluit in het water mogen blijven staan, omdat dit problemen veroorzaakt (wortels gaan rotten).

Beetje water 1x per 2 weken: Een gieter met één druppel en de tekstaanduiding 1x/2wk geeft aan dat deze planten maar weinig water nodig hebben, zoals vetplanten en cacteeën. De potgrond moet tussen de gietbuurten droog worden.

Sproeien 1x per week: Een plantensproeier met de tekstaanduiding 1x/wk geeft aan dat deze plant gespreeid moet worden i.p.v. water op de kluit te gieten. Sommige orchideeën en vetplanten houden van deze behandeling.

Matig water 1x per week: Een gieter met twee druppels en de tekstaanduiding 1x/wk geeft aan dat deze planten van een matige voorziening met water houden. De potgrond moet bij voorkeur niet helemaal droog worden.

Veel water 2x per week: Een gieter met drie druppels en de tekstaanduiding 2x/wk geeft aan dat deze planten van veel water houden. De potgrond zal altijd gelijkmatig vochtig moeten zijn.

Dompelen 1x per week: Een potplant met de pot in een bak met water geeft aan dat deze plant ervan houdt om voor korte tijd (10 minuten) met de kluit in het water gedompeld te worden. Na het dompelen moet het water uitlekken.

Voeding

Het symbool voor voeding is een flesje plantenvoedsel met dop en een aanduiding van de frequentie van voeden in tekst.

Planten hebben minerale voeding nodig om te kunnen groeien. Hiervoor zijn veel verschillende producten beschikbaar die de consument kan kopen. Dit symbool geeft aan of een plant veel of weinig voeding nodig heeft. Over verdere details zal het etiket van het voedselproduct nader moeten informeren. Te veel of te weinig voeding kan schade veroorzaken aan planten.

Voeding 1x per 2 maanden: Deze plant heeft weinig voeding nodig en hoeft daarom slechts één keer per twee maanden van voeding te worden voorzien. Voor de exacte concentratie moet het etiket van het voedselproduct geraadpleegd worden.

Voeding 1x per maand: Deze plant heeft een matige voedingsbehoefte. Eén keer per maand verzorgen met voedsel met inachtneming van de concentratie die aanbevolen wordt op het product, is voldoende.

Voeding 2x per maand: Deze plant heeft veel voeding nodig. Eén keer per twee weken voeden is noodzakelijk.

Temperatuur

Het symbool voor temperatuur is een thermometer waarbij de minimum en maximum temperatuur is aangegeven. Het temperatuurbereik dient als richtlijn voor de voorkeur die een plant heeft ten aanzien van de temperatuur. Acute schade zal daarbuiten niet direct ontstaan, maar kan leiden tot versnelde uitbloei, verdrogen van knoppen of slappe planten. Bij extreme afwijking van het temperatuurbereik kan wel direct schade ontstaan.

Naast de hoeveelheid zon, is de temperatuur belangrijk voor de groei van planten. Sommige planten hebben voorkeur voor lagere of juist hogere temperaturen. Voor kamerplanten is de kamertemperatuur meestal leidend. Daarom is dit symbool in de volgorde van symbolen op het etiket later geplaatst en moet gezien worden als aanbeveling.

Minimum 5°C, Maximum 15°C: Deze plant houdt van een koelere standplaats met temperaturen van 5 tot 15°C. (Primula's, Azalea, Viola)

Minimum 15°C, Maximum 25°C: Deze plant voelt zich in de meeste huiskamers thuis.

Minimum 20°C, Maximum 35°C: Deze plant houdt van een warme, eerder tropische omgeving en zal het moeilijk hebben bij lagere temperaturen.

Plantsoort specifieke symbolen

Het symbool kan per specifieke informatie verschillen. Naar gelang de instructie zal het symbool daarop gebaseerd zijn.

Voor sommige planten weten consumenten dat er specifieke handelingen uitgevoerd kunnen worden om de plant langer mooi te houden of bijvoorbeeld weer in bloei te krijgen. Deze informatie is belangrijk, omdat consumenten hiernaar zoeken en zich niet goed geïnformeerd voelen als deze informatie ontbreekt.

Welke informatie specifiek per gewas toegevoegd mag worden, hangt af van de productgroep en eventueel een consumentenonderzoek dat ertoe moet leiden om nieuwe symbolen toe te voegen.

Snoeien, na de bloei afknippen: Het symbool is een potplant met een snoeischaar die de bloem afknijpt. Phalaenopsis (en ook sommige andere planten) kunnen met deze manier van verzorgen meerdere keren tot bloei komen.

Consumptie

Bij de consumptie wordt onderscheid gemaakt in wel of niet consumeerbaar door mensen of door huisdieren. Vooral retailers willen graag aan de consument laten weten dat een plant niet eetbaar is voor mensen of dieren.

Geschikt voor consumptie: Deze planten zijn in zijn geheel geschikt voor consumptie zoals **Basilicum en andere kruiden**.

Vruchten geschikt voor consumptie: Delen van deze planten zijn geschikt voor consumptie door mensen, zoals **snackkomkommers, tomaten**.

Giftig voor huisdieren: Voor deze is specifiek bekend dat zij niet bestemd zijn voor consumptie, maar daarbuiten ook nog schadelijk zijn voor huisdieren. Bijvoorbeeld **lelies** kunnen problemen veroorzaken bij katten.

Niet geschikt voor consumptie: Deze planten zijn niet geschikt voor consumptie door mensen en dieren.

Op de website van VBN is een lijst te vinden met mogelijk eetbare planten en de regelgeving omtrent het declareren van consumeerbaarheid van planten of plantendelen.

Meer informatie

Elk etiket zal ruimte moeten bieden voor de vermelding van een website of andere plek waar meer en dieper gaande informatie over het product te vinden is.

Voor orchideeën voorziet de website www.orchidsinfo.eu in deze informatie. Hier worden de symbolen toegelicht en de verdere verzorging van het product uitgelegd.

De kweker of andere partij is vrij om hier zijn eigen webadres te vermelden.

Gebruik van symbolen

De symbolen mogen vrij gebruikt worden voor het vormgeven van etiketten, plantenhoezen of ander materiaal waarop instructies voor consumenten gedrukt kunnen worden. De symbolen zijn als downloadbare drukbestanden beschikbaar op

- Website van Orchidee Nederland: www.orchidsinfo.eu
- De website van de VBN: www.vbn.nl

Er zijn enkele regels voor het toepassen van de symbolen:

- Elk etiket kan 7 posities bevatten. Om te voorkomen dat informatie als verwarrend wordt ervaren, mogen niet meer dan 7 posities gevuld worden.
- Als de instructies voor een product volstaan met bijvoorbeeld 5 posities, dan hoeven geen 7 symbolen gekozen worden. Minder posities kan dus wel.
- De volgorde van de symbolen is vast. Ontbreekt een symbool, dan schuiven de volgende symbolen in positie op. De volgende volgorde dient te worden aangehouden:
  - Standplaats
  - Watergift
  - Temperatuur
  - Voeding
  - Plantspecifieke symbolen
  - Consumptie
  - Webadres
- Tekst en symbool horen bij elkaar. De gekozen instructie / tekst mag inhoudelijk niet afwijken van de officieel beschikbare combinaties. Het volgende is dus niet toegestaan:
  - Het nieuw combineren van symbolen met bestaande tekst
  - Het veranderen van symbolen
  - Het combineren van bestaande symbolen met nieuwe tekst
- Binnen productgroepen moeten afspraken gemaakt worden welke symbolen gekozen worden en daarmee een afspraak welk standaard etiket gebruikt wordt voor een productgroep.
- De instructies voor een groep planten mag niet afwijken binnen een productgroep.
- Symbolen mogen zowel met als zonder tekst gebruikt worden.
- De volgende aanpassingen mogen wel gedaan worden aan het ontwerp van de symbolen:
  - Grootte van symbolen aanpassen aan het etiket of materiaal dat bedrukt mag worden (de symbolen mogen alleen in verhouding vergroot of verkleind worden)
  - Symbolen mogen in de kleur van de huisstijl van het productiebedrijf of de klant aangepast worden
  - Tekst mag in kleur aan de huisstijl van het productiebedrijf of de klant aangepast worden.

Afwijkingen van de bestaande symbolen, teksten, volgorde en nieuwe combinaties leiden ertoe dat de uniformiteit niet geborgd is en het systeem onduidelijk wordt. Hoe uniformer het gebruik van de symbolen, hoe groter het effect van herkenning bij de consument zal zijn. De consument kan met de tijd leren waarvoor de symbolen staan. Dit proces is vergelijkbaar met de verzorgingsymbolen op etiketten in kleding.

Colofon

Informatie en downloads

De uniforme symbolen zijn gratis te downloaden via de website van de VBN (www.vbn.nl) of Orchidee Nederland (www.orchidsinfo.eu). Op deze websites zijn ook de richtlijnen m.b.t. het gebruik van de symbolen te vinden.

Auteursrechten

De intellectuele eigendomsrechten op het werk of de bestanden van de symbolen komen uitsluitend toe aan FloraHolland. Het is niet toegestaan wijzigingen aan te brengen op deze uniforme verzorgingssymbolen, zonder schriftelijke toestemming van FloraHolland.

Initiatief

Orchidee Nederland - Werkgroep ketencommunicatie
Voorzitter: Marco Lansbergen
Burgerdijkseweg 47
2678 LP De Lier
marco@lansbergenorchidee.nl

Uitvoering:

Kenniscentrum FloraHolland (testen productgroep voor toekennen symbolen)
Gitta ten Hoope (Ketenadviseur)
Legmeerdijk 313
1431 GB Aalsmeer
gittatenhoope@floraholland.nl

Coördinatie

Florpartners
Annelies Looije
Jupiter 470
2675 LX Honselersdijk
info@florpartners.nl
info@orchideenederland.nl

Ontwerp

Mangoa
Angela van der Knaap
Zuidwind 24
2691 RW 's-Gravenzande
info@mangoa-ontwerp.nl

Overzicht verzorgingssymbolen

Aanduiding symbool	Symbool	Tekst
Standplaats		
1A		MAG IN DE VOLLE ZON
1B		PAS OP MET VOLLE ZON
Waterverzorging		
2A		BEETJE WATER 1x PER 2 WEKEN
2B		SPROEIEN 1x PER WEEK
2C		MATIG WATER 1x PER WEEK
2D		VEEL WATER 2x PER WEEK
2E		DOMPELEN 1x PER WEEK
Voeding		
3A		VOEDING 1x PER 2 MAANDEN
3B		VOEDING 1x PER MAAND
3C		VOEDING 2x PER MAAND

Temperatuur		
4A		MAX. 15°C MIN. 5°C
4B		MAX 25°C MIN 15°C
4C		MAX 35°C MIN 20°C
Specifieke informatie		
5A		SNOEIEN NA DE BLOEI AFKNIPPEN
Consumptie		
6A		GESCHIKT VOOR CONSUMPTIE
6B		VRUCHTEN GESCHIKT VOOR CONSUMPTIE
6C		GIFTIG VOOR HUISDIEREN
6D		NIET GESCHIKT VOOR CONSUMPTIE